

Wind en Zon zijn van Ons

Samenvatting traject Systeemverandering

Grootouders voor het Klimaat en Energie Samen (koepel van energie coöperaties in Nederland) willen een versnelde en rechtvaardiger energietransitie voor burgers en kleine bedrijven realiseren door hen alternatieven te bieden voor commerciële projectontwikkeling. Wij willen dit bereiken door het initiatief bij en de zeggenschap over opwekking en distributie terug te geven aan de burgers. Voor “Energiegemeenschappen” (zie hierna) betekent het dat zij minder afhankelijk worden van de grillige marktwerking, met als gevolg lagere energietarieven. Ook energiearmoede wordt beperkt.

Om dit te bereiken moet wet- en regelgeving worden aangepast. In Europese richtlijnen zijn “Energiegemeenschappen” (coöperaties en andere samenwerkingsverbanden) gedefiniëerd als entiteiten die zelf duurzame energie mogen opwekken en die energie ook moeten kunnen delen binnen de gemeenschap (zelflevering). Implementatie van deze richtlijnen in Nederlandse wetgeving moet nog plaats vinden.

Onze inzet is gericht op het bereiken van de volgende situatie:

- Er komt een wettelijke resultaatverplichting om minimaal 50% lokaal eigendom van duurzame energieprojecten op land te realiseren
- Energiegemeenschappen/energiecoöperaties hebben bij de transitie naar duurzame energie voor burgers en kleine bedrijven voor projecten op land een voorkeurspositie ten opzichte van commerciële ontwikkelaars
- Energiegemeenschappen/energiecoöperaties kunnen de opgewekte duurzame energie zonder tussenkomst van marktpartijen met elkaar delen en krijgen dezelfde positie als eigenaren van zonnepanelen op eigen dak
- Bovengenoemde positie is ook mogelijk voor windenergie op zee, zodat de energiegemeenschappen kunnen bijdragen aan een goede balans van opgewekte stroom. Zie het [initiatief Onze Noordzeestroom](#) dat wij ondersteunen.
- Ook voor de warmtevoorziening via warmtenetten hebben energiegemeenschappen een voorkeurspositie ten opzichte van commerciële warmtebedrijven

Voor het realiseren van onze doelen is door Energie Samen een lobbytraject opgezet, waar Grootouders voor het Klimaat in participeert. Wat betreft de resultaatverplichting voor lokaal eigendom en het creëren van een voorkeurspositie bij de vergunningverlening voor energiegemeenschappen en energie coöperaties hebben wij, in overleg met deskundigen en Energie Samen een [amendement opgesteld voor de ontwerp Energiewet](#). Dit ontwerp ligt nu bij de Tweede Kamer, die al voor de afgelopen verkiezingen met de

behandeling is begonnen. Dit amendement is aan een aantal Tweede Kamerfracties en het Ministerie van EZK toegestuurd. We hebben daarop al positieve reacties ontvangen. Wij blijven de behandeling van het wetsontwerp door de Tweede Kamer nauwgezet volgen.

Parallel aan het wetgevingstraject verkennen wij ook hoe gemeenten nu al vanuit de visie van een uitnodigingsplanologie dit proces van “energie terug naar de burger” zonder wetswijziging kunnen faciliteren. Dit zou bijvoorbeeld kunnen met zogenoemde maatschappelijke tenders, waarbij het bestuur bepaalt wat er moet gebeuren en partijen uitnodigt, om onder bepaalde maatschappelijke voorwaarden, voorstellen in te dienen.

Ter ondersteuning van het proces, gericht op het wegnemen van barrières, is een onderzoeksvraag ingediend bij Klimaat Initiatief Nederland (KIN).

Bert Metz, bert.metz@gmail.com

Vincent van den Bergen, vvandenbergen@gmail.com

www.grootoudersvoorhetklimaat.nl